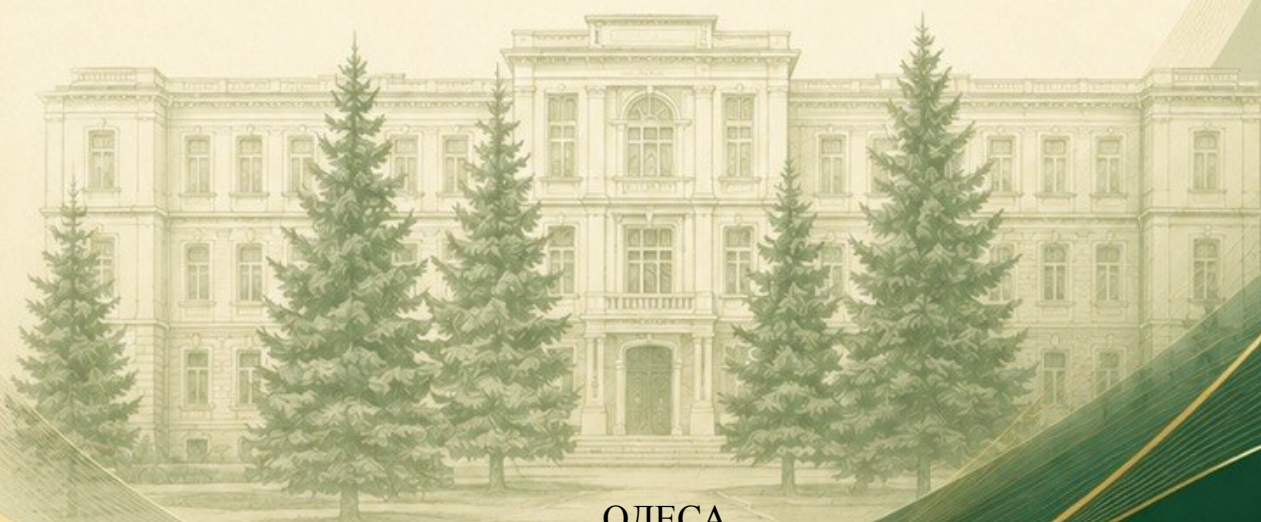

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціальної сфери

«ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ
У МЕЖАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ (СТАЖУВАННЯ)
6 червня 2026 року*

ОДЕСА

DOI: <https://doi.org/10.24195/Zbarska2026>

УДК: 378:159.955:376.37

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Койчева Тетяна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, в.о. першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи.

Листопад Олексій Анатолійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського.

Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, директор Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та спеціальної освіти.

Черненко Наталія Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №15 від 25 червня 2026 р.)*

Рецензенти:

Форостян Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Литовченко Світлана Віталіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного розвитку, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

«Трансформація освітнього процесу в закладах вищої освіти: інноваційні підходи, методи та технології навчання»: збірник матеріалів конференції у межах всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації (стажування). Одеса : Університет Ушинського, 2026. 167 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції, присвячені актуальним питанням трансформації освітнього процесу в закладах вищої освіти, впровадженню інноваційних підходів, методів і технологій навчання, а також сучасним практикам у спеціальній освіті, логопедії та інклюзивному навчанні.

У представлених матеріалах науковці висвітлюють теоретичні й практичні аспекти модернізації освітнього середовища, розглядають ефективні форми організації навчання у ЗВО, аналізують можливості застосування інноваційних педагогічних технологій та окреслюють сучасні підходи до роботи в умовах спеціальної й інклюзивної освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

лідерських компетентностей розглядається як невід'ємна складова професійної підготовки магістрів.

Цілісність та результативність освітнього процесу забезпечує стратегія системного управління якістю підготовки. Її реалізація пов'язана із впровадженням механізмів внутрішнього та зовнішнього моніторингу якості освіти, аналізом освітніх результатів, використанням сучасних методів оцінювання та залученням стейкхолдерів до вдосконалення освітніх програм. Такий підхід сприяє підвищенню конкурентоспроможності освітніх програм і забезпечує їх відповідність сучасним вимогам.

Таким чином, підготовка магістрів педагогічних спеціальностей у сучасних умовах має ґрунтуватися на інтеграції компетентнісно-результативної, практико-зорієнтованої, цифрово-інтеграційної, ризико-зорієнтованої стратегій, а також стратегій розвитку критичного мислення, академічної доброчесності, лідерських компетентностей та системного управління якістю освіти. Поєднання зазначених підходів створює передумови для формування конкурентоспроможного, мобільного та стійкого до викликів фахівця, здатного ефективно здійснювати професійну діяльність у сучасному освітньому середовищі.

Список використаних джерел:

1. Желанова В. Педагогіка вищої школи: вектори оновлення. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. Вип. 44 (2). 2025. С. 6–12. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2025.441>
2. Козир М. Сучасні тенденції підготовки магістрів освітньої галузі в умовах воєнного стану. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка* № 44 (2). 2025 р. С.77-72 URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/55881/1/Kozyr_PO_44_2_FPO_2025.pdf DOI: <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2025.4410>

ШКОРОПАДО Олександр Сергійович

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Сучасні трансформаційні процеси в системі освіти України зумовлені впровадженням компетентнісного підходу, цифровізацією освітнього середовища та необхідністю забезпечення якості освіти відповідно до європейських стандартів. Відповідно до законодавства України, якість освіти визначається як відповідність результатів навчання вимогам державних стандартів освіти та потребам особистості, суспільства і держави [1; 2].

Нормативно-правова база функціонування системи освіти також визначає принципи автономії закладів освіти, внутрішньої системи забезпечення якості освіти та академічної доброчесності [1; 6].

В умовах реалізації реформи «Нова українська школа» особливого значення набуває впровадження інноваційних технологій у викладання природничих дисциплін, зокрема фізики. Це зумовлено її потенціалом у формуванні наукового світогляду, критичного мислення, дослідницьких навичок і здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Відповідно до державних стандартів загальної середньої освіти, ключовим завданням є формування компетентностей, що забезпечують готовність учнів до навчання впродовж життя та практичного застосування знань [3–5].

До сучасних інноваційних технологій навчання фізики належать: STEM-орієнтоване навчання; технології змішаного та перевернутого навчання; використання цифрових лабораторій, віртуальних експериментів і симуляцій; інтерактивні платформи для формувального оцінювання.

Згідно з науковими дослідженнями В. Ю. Бикова, цифровізація освіти сприяє формуванню відкритого освітнього середовища та розширенню доступу до якісних освітніх ресурсів [9]. Н. В. Морзе наголошує, що цифрові технології забезпечують індивідуалізацію навчання та підвищують ефективність освітнього процесу [10].

Управління якістю освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти здійснюється через внутрішню систему забезпечення якості освіти, яка включає планування, організацію, моніторинг та вдосконалення освітньої діяльності [6].

Інноваційні технології навчання фізики виступають ефективним інструментом реалізації функцій управління якістю освіти, зокрема:

Планування освітнього процесу: використання цифрових ресурсів дозволяє прогнозувати результати навчання, адаптувати освітні програми та враховувати індивідуальні освітні потреби учнів.

Організація навчальної діяльності: застосування STEM-підходу та інтерактивних методів сприяє активному залученню учнів до дослідницької діяльності, що відповідає Концепції розвитку STEM-освіти [8].

Моніторинг якості освіти: цифрові інструменти (онлайн-тести, електронні журнали, аналітичні платформи) забезпечують оперативний збір і аналіз даних щодо навчальних досягнень учнів.

Прийняття управлінських рішень: на основі отриманих даних адміністрація закладу освіти може коригувати освітній процес, впроваджувати інноваційні методики та забезпечувати професійний розвиток педагогів відповідно до професійного стандарту [7].

Таким чином, інноваційні технології виконують не лише дидактичну, а й управлінську функцію, забезпечуючи обґрунтованість і ефективність управлінських рішень.

Практика діяльності закладів освіти свідчить, ефективне впровадження інноваційних технологій можливе за умови системного підходу, який передбачає:

- підвищення кваліфікації педагогічних працівників відповідно до професійного стандарту [7];
- створення сучасного цифрового освітнього середовища;
- розвиток методичної роботи та професійних спільнот;
- впровадження наставництва та педагогічного коучингу.

Зокрема, використання віртуальних лабораторій і симуляцій дозволяє здійснювати експерименти, які є складними або небезпечними в реальних умовах, що підвищує якість засвоєння навчального матеріалу та формує дослідницькі компетентності учнів.

Крім того, застосування формувального оцінювання з використанням цифрових інструментів забезпечує постійний зворотний зв'язок і дозволяє своєчасно коригувати навчальний процес.

Отже, інноваційні технології навчання фізики є важливим чинником підвищення якості освітнього процесу та ефективним інструментом управління якістю освіти в закладі загальної середньої освіти. Їх впровадження забезпечує:

- формування ключових і предметних компетентностей;
- підвищення мотивації учнів до навчання;
- об'єктивність оцінювання результатів навчання;
- обґрунтованість управлінських рішень.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці моделей інтеграції інноваційних технологій у систему управління закладом освіти та оцінці їх ефективності в умовах цифрової трансформації.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Державний стандарт початкової освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
4. Деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
5. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF#Text>
6. Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.11.2020 № 1480 (у редакції наказу

МОН України від 16.04.2026 № 641). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1480729-20#Text>

7. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225.

8. Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти): Розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 960-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2020-%D1%80#Text>

9. Цифрова трансформація освіти і науки: теорія і практика: зб. наук. праць / за ред. В. Ю. Бикова, А. В. Яцишин. Київ: ФОП Ямчинський О. В., 2019. 123 с.

10. Морзе Н. В., Буйницька О. П. Модернізація освіти в цифровому вимірі: монографія. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 300 с.

ШУРМАН Маргарита Іванівна

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ ВПРОВАДЖЕННЯ НА УРОКАХ НУШ

Представлена методична робота вчителя початкових класів Одеського ліцею №41 Одеської міської ради Шурман Маргарити Іванівни присвячена актуальній темі впровадження сучасних освітніх інноваційних технологій у навчально-виховний процес Нової української школи (НУШ)[1]. Автор розглядає перехід від традиційного «підтримувального» навчання до інноваційного, яке орієнтоване на розвиток творчих здібностей, критичного мислення та соціальну адаптацію учнів[2], бо саме *сучасні методи дають змогу створювати навчальне середовище, в якому теорія і практика засвоюються одночасно, а це надає змогу учням формувати характер, розвивати світогляд, логічне мислення, зв'язне мовлення; формувати критичне мислення; виявляти і реалізувати індивідуальні можливості. При цьому навчально-виховний процес організовується так, що учні шукають зв'язок між новими та вже отриманими знаннями; приймають альтернативні рішення, мають змогу зробити «відкриття», формують свої власні ідеї та думки за допомогою різноманітних засобів; навчаються співробітництву.*

Основна ідея та мета сучасного навчання на думку автора, полягає у постійній активній взаємодії всіх учасників процесу, де вчитель і учень є рівноправними суб'єктами[4]. Головною метою є створення комфортних умов, за яких кожен учень відчуває власну успішність та інтелектуальну спроможність[5; 6].

Високі технології, інтернет, глобалізація та безліч інших невідомих раніше явищ і процесів довколишньої дійсності ставлять нові виклики і в системі освіти — галузі, яка найбільше та найшвидше має реагувати на подібні виклики. Сучасна українська система освіти не вперше на шляху свого докорінного реформування та оптимізації. Концепцією Нової української

Фроленкова Надія Олександрівна Теоретичні підходи до формування професійної готовності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до роботи в інклюзивних групах	85
Холтобіна Олександра Устинівна Цифрова трансформація в дошкільний освітній простір – виклик сьогодення	90
Черних Даріко Абесаломівна Імерсивні технології у початковій математичній освіті: візуальні новели та доповнена реальність як засоби формування геометричних уявлень	92
Черненко Наталія Миколаївна Стратегії підготовки магістрів педагогічних спеціальностей в умовах сучасних викликів та ризиків	97
Шкороподо Олександр Сергійович Інноваційні технології навчання фізики як інструмент управління якістю освітнього процесу	100
Шурман Маргарита Іванівна Сучасні технології та їх впровадження на уроках НУШ	103
Секція 2 : Сучасні практики в спеціальній освіті, логопедії та інклюзивному навчанні	
Бичкова Світлана Сергіївна Окремі питання захисту права власності в контексті реформування цивільного законодавства України	107
Бойко Ганна Анатоліївна Роль мотивації в самостійній роботі з формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх інженерів	109
Бойко Світлана Петрівна Логопедичний супровід дітей старшого дошкільного віку із знм як чинник їхнього соціального становлення в умовах інклюзивної групи	111